

Може ли изкуственият интелект да се управлява със закон?

Новини | Общество | на 03.04.2024 05:00 | от Зорница Стоилова

Защо говорим за това?

Изкуственият интелект е технология, която ще има все по-голямо влияние във всички сфери на живота ни. Важно е да знаем какви са ползите и рисковете, свързани с нея.

[Европейският съюз](#) наскоро прие закон за [изкуствения интелект](#) (ще го наричаме за по-кратко ИИ). Това е един от първите опити в света на политиките да управляват как се развива и използва тази влиятелна технология.

Системите с изкуствен интелект вече са навсякъде в живота ни. В телевизорите, когато ни препоръчват кои филми да гледаме. В интернет, когато ни препоръчват какво да си купим. Вкъщи, когато намаляват или увеличават парното, за да пестим енергия. В колите, когато ни показват откъде да минем, за да избегнем трафика.

В близкото бъдеще изкуственият интелект ще помага на лекарите да дават по-точна диагноза от какво боледуваме и как да ни излекуват. Ще [управляват сами коли](#) и влакове. Ще ни предупреждават за предстоящи природни бедствия.

Но както може да се използва за полезни неща, тази технология може да служи и за да вреди и манипулира. Затова според ЕС е важно тя да се контролира от хора, а не от компютри.

Такава е идеята на новите правила.

Какви са тези правила

Европейският парламент прие закона през март. Той казва, че системите с изкуствен интелект трябва да бъдат безопасни, да работят прозрачно и при ясни правила. Не трябва да излагат на опасност хората и да бъдат несправедливи към тях. Какво означава това?

ЕС разделя различните системи с изкуствен интелект според риска, който представляват за човека и обществото. Има програми с неприемлив или висок риск. А има и такива с ограничен или минимален риск. Колкото по-високорисков е даден [алгоритъм](#), толкова по-строги правила ще трябва да спазва.

Реално тези правила ще важат за [компаниите или професионалистите, които създават програмите с изкуствен интелект](#). Те ще трябва да правят оценка на това как техният продукт може да засегне основните права на хората в ЕС. Ще трябва също така да обясняват как събират и използват данните, с които обучават машините. Ще трябва да отговарят за това дали техните алгоритми са безпристрастни.

Правилата ще важат и за компании и хора, които искат да използват изкуствен интелект за различни цели.

Какво е забранено

Има някои системи с изкуствен интелект, които ще са забранени за употреба в Европейския съюз.

Например използването на камери, които разпознават хората по лицата им в реално време на места като паркове, улици или стадиони. Такава технология ще може да използва само полицията при тежки престъпления. Например терористична атака, за да хване по-бързо терористите. Но това ще става само ако има разрешение от съда.

Ще бъде забранено да се използва изкуствен интелект, който оценява хората според тяхното поведение или неща като външен вид, възраст или колко пари печелят.

Това се прави, за да се избегне [несправедливото третиране на хората по произход или цвят на кожата](#). То се нарича дискриминация и е забранено в Европейския съюз.

Представи си например някоя фирма да използва инструмент с ИИ, който да не дава достъп на възрастни хора да кандидатстват за работа. Или на хора, които живеят в беден квартал или имат имигрантски произход. Това няма да е честно, нали?

А какво казва законът за Чат Джи Пи Ти?

Системи като [популярния чатбот Чат Джи Пи Ти](#) се наричат генеративен изкуствен интелект. Защото те могат да създават различни видове съдържание. Например текст, снимки, илюстрации, видеоклипове.

Според новия закон този тип ИИ не е високорисков. Но той ще трябва да спазва правилата на ЕС за [авторското право](#). И да бъде прозрачен.

Например когато някой новинарски сайт използва Чат Джи Пи Ти, за да пише статии, ще трябва да съобщава това на читателите си.

А създателите на чатботовете ще трябва да бъдат открити за това какви материали от интернет са използвали, за да обучат компютърните алгоритми. И дали тези материали не са защитени с авторско право. Например [дали са използвали илюстрации на истински художници](#), за което им дължат заплащане.

А кой ще следи дали всички тези правила се спазват? Първо, полицията във всяка страна, и второ, специален отдел за изкуствен интелект към Европейската комисия.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/3786-nov-evropeyski-zakon-za-izkustveniya-intelekt-ot-kakvo-ni-pazi](#)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

